

รายงานสถานการณ์เกษตรในอิตาลี (Situation report)
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม
ประจำเดือนมกราคม 2567

1. สถานการณ์ตลาดสินค้าเกษตรในอิตาลี

ปี 2566 การค้าระหว่างไทย-อิตาลี มีมูลค่า 5,062.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้น 3.32% แบ่งเป็นการส่งออกมูลค่า 2,098.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 2.48% และการนำเข้ามูลค่า 2,963.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 3.93% อย่างไรก็ตาม ไทยยังขาดดุลการค้ากับอิตาลีคิดเป็นมูลค่า 865.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือลดลง 7.61% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

สำหรับปี 2566 การส่งออกของไทยไปอิตาลีมีมูลค่าทั้งสิ้น 2,098.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้น 2.48% เมื่อเทียบกับปี 2565 (ที่มีมูลค่า 2,047.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ อิตาลีถือเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยอันดับ 25 ของตลาดส่งออกทั่วโลกของไทย (ปี 2565 อิตาลีอยู่อันดับ 28) และอันดับ 5 ของตลาดส่งออกในภูมิภาคยุโรปของไทย (อันดับ 1-4 ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี สหราชอาณาจักร และสวิตเซอร์แลนด์) โดยมีสินค้าส่งออกที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ หม้อแปลงไฟฟ้า และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อาหารสัตว์เลี้ยง ผลิตภัณฑ์ยาง รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล ปลาหมึก มีชีวิต สด แซ่เย็น แซ่แข็ง และเครื่องนุ่งห่ม

โดยปี 2566 พบว่า กลุ่มสินค้าที่ไทยส่งออกมายังอิตาลีขยายตัวเพิ่มขึ้นคือ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ขยายตัวเพิ่มขึ้น 9.05% มีมูลค่า 1,770.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร หดตัวลง 26.98% มีมูลค่า 168.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าสำคัญที่ลดลง ได้แก่ อาหารสัตว์เลี้ยง (-25%) อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป (-33.24%) ผลไม้กระป๋องและแปรรูป (-30.02%) ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ (-87.70%) เป็นต้น และกลุ่มสินค้าเกษตรกรรม หดตัวลง 17.55% มีมูลค่า 159.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าสำคัญที่มูลค่าลดลง เช่น ปลาหมึก มีชีวิต สด แซ่เย็น แซ่แข็ง (-23.17%) ยางพารา (-27.58%) กล้วยไม้ (-3.27%) เป็นต้น ในขณะที่สินค้าบางรายการขยายตัวเพิ่มขึ้น เช่น ข้าว (+52.06%) และผลไม้สด (-40.02%) เป็นต้น

การค้าระหว่างไทย-อิตาลี

รายการ	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			อัตราการขยายตัว (%)		
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มูลค่าการค้า	4,330.19	4,899.28	5,062.15	20.49	13.14	3.32
การส่งออก	1,850.62	2,047.58	2,098.42	29.63	10.64	2.48
การนำเข้า	2,479.57	2,851.70	2,963.73	14.47	15.01	3.93
ดุลการค้า	-628.95	-804.13	-865.31	14.83	-27.85	-7.61

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือกับกรมศุลกากร

สำหรับการส่งออกสินค้าไทยมายังอิตาลีในช่วงไตรมาสแรก ปี 2567 อาจมีมูลค่าการส่งออกลดลง เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า เนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์การโจมตีเรือขนส่งสินค้าที่ใช้เส้นทางผ่านทะเลแดงและคลองสุเอซ ส่งผลให้เรือขนส่งสินค้าจากเอเชียไปยังยุโรปจำนวนมากต้องเปลี่ยนเส้นทางเดินเรืออ้อมแหลมกูดโฮป ทวีปแอฟริกา ทำให้เกิดความเสียหายในการส่งมอบสินค้า รวมถึงบริษัทให้บริการขนส่งทางเรือได้ปรับราคาค่าระวางเรือเพิ่มขึ้นจากราคาเดิมสูงถึง 200-300% และระยะเวลาการส่งมอบสินค้าที่คาดว่าจะใช้ระยะเวลากว่า 1 เดือน และอาจส่งผลให้สินค้าขาดตลาดหรือการวางจำหน่ายสินค้าล่าช้า อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การดังกล่าวส่งผลให้ ผู้นำเข้าอิตาลีหันมานำเข้าสินค้าจากไทย อาจพิจารณาปรับลดการนำเข้า

หรือชะลอการนำเข้าสินค้าไทยในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2567 หรือจนกว่าสถานการณ์การโจมตีดังกล่าวจะเริ่มคลี่คลาย ทั้งนี้ หากสถานการณ์ดังกล่าวเริ่มทวีความรุนแรง อาจส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารไทยมายังตลาดอิตาลีในช่วงต้นปี 2567 ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยจึงควรติดตามสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

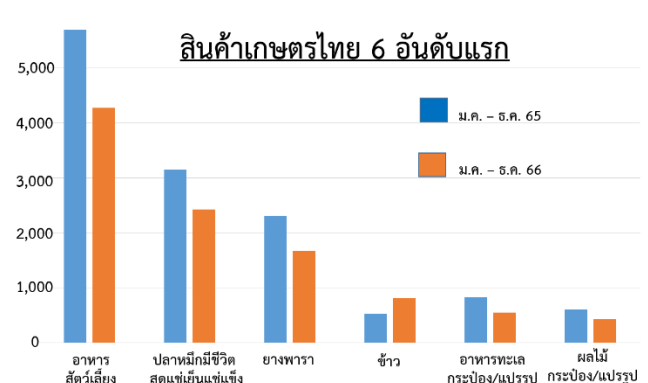
2. มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยที่สำคัญ

สินค้าเกษตรและอาหารที่ส่งออกมามากที่สุด 6 อันดับแรกจากประเทศไทยมายังอิตาลีในเดือนธันวาคม 2566 ที่ผ่านมายังคงเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง ปลาหมึกสด/แช่แข็ง ยางพารา ข้าว อาหารทะเลกระป๋อง/แปรรูป และผลไม้สดและแปรรูป โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นในสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง (+31.21%) และปลาหมึกมีชีวิต สด/แช่แข็ง (+67.48%) ส่วนสินค้าที่มีการส่งออกลดลง ได้แก่ ข้าว (-60.38%) ยางพารา (-33.21%) อาหารทะเลกระป๋อง/แปรรูป (-25.50%) และผลไม้สด/แปรรูป (-6.96%)

ลำดับ	สินค้าเกษตรไทย 6 อันดับแรก	ต.ค.66	พ.ย.66	ธ.ค.66	Δ%ธ.ค./พ.ย.	ม.ค.ธ.-ค.65	ม.ค.ธ.-ค.66	Δ%
1	อาหารสัตว์เลี้ยง (HS2309)	399.10	348.90	457.80	31.21	5,698.28	4,273.95	-25.00
2	ปลาหมึก มีชีวิต สด แช่เย็น แช่แข็ง (HS0307)	160.30	69.80	116.90	67.48	3,153.92	2,423.29	-23.17
3	ยางพารา (HS4001)	135.90	166.80	111.40	-33.21	2,302.11	1,667.17	-27.58
4	ข้าว (HS1006)	91.40	93.90	37.20	-60.38	533.47	811.22	52.06
5	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (HS1604-1605)	31.20	44.70	33.30	-25.50	825.38	551.01	-33.24
6	ผลไม้สดและแปรรูป (HS0800)	24.90	35.90	33.40	-6.96	604.64	423.1	-30.02

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ (หน่วย : ล้านบาท)

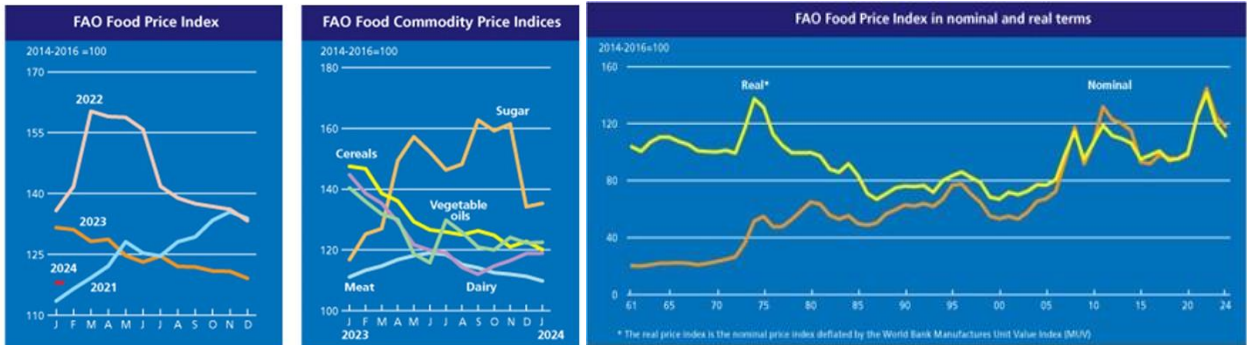
เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าส่งออกในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม 2566 เทียบกับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2565 พบว่าสินค้าเกษตร 6 อันดับแรกมีการส่งออกลดลงเกือบทุกรายการ ยกเว้นข้าว ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องแปรรูป (-33.24%) ผลไม้สด/แปรรูป (-30.02%) ยางพารา (-27.58%) อาหารสัตว์เลี้ยง (-25%) และปลาหมึกสด/แช่แข็ง (-23.17%) ส่วนข้าวมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น +52.06%

จากข้อมูลตัวเลขการส่งออกปี 2566 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มสินค้าเกษตรหลักที่ไทยส่งออกมายังตลาดอิตาลีพบว่าสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2566 เทียบกับปี 2565 คือ ข้าว (+52.06%) ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรกรรมหลักที่ไทยส่งออกมายังอิตาลี คิดเป็นสัดส่วน 14.80% ถือเป็นสินค้าที่ยังคงมีแนวโน้มสดใสและยังมีโอกาสในการขยายมูลค่าและปริมาณการส่งออกมายังอิตาลีได้ โดยเฉพาะข้าวขาวและข้าวหอมมะลิที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากอินเดียมีนโยบายงดส่งออกข้าวขาว และราคาจำหน่ายข้าวหอมมะลิไทยในท้องตลาดมีการปรับราคาลดลง ส่งผลให้ผู้บริโภคหันมาเลือกซื้อข้าวหอมมะลิไทยเพิ่มขึ้น ในส่วนของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของไทยที่มีแนวโน้มการส่งออกขยายตัวได้แก่ สิ่งปฏุงรสอาหาร เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูป และผักแปรรูป เป็นต้น

3. ดัชนีราคาอาหารโลก ประจำเดือนมกราคม 2567

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2567 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) รายงานข้อมูลดัชนีราคาอาหารโลก (FAO Food Price Index: IFFI) ประจำเดือนมกราคม 2567 อยู่ที่ 118.0 จุด ลดลง 1.2 จุด (1%) จากเดือนธันวาคม 2566 เนื่องจากดัชนีราคาธัญพืช และเนื้อสัตว์ที่ลดลง ในขณะที่ดัชนีราคาน้ำมันจากพืชและผลิตภัณฑ์นมเริ่มมีการปรับตัว อย่างไรก็ตาม ดัชนีราคาอาหารโลกโดยรวม ยังต่ำกว่า 13.7 จุด หรือ 10.4% เมื่อเทียบกับเดือนมกราคมปีที่แล้ว (ที่มา FAO รายงาน Food Price Index ประจำเดือนมกราคม 2567)

ดัชนีราคาธัญพืช ของ FAO ในเดือนมกราคม เหลืออยู่ที่ 120.1 จุด ต่ำกว่าเดือนธันวาคมที่ผ่านมา 2.7 จุด (2.2%) และอยู่ที่ 27.4 จุด (18.6%) ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อเทียบกับราคาในเดือนมกราคมปีที่แล้ว ราคาตลาดส่งออกข้าวพ่างที่ลดลงในเดือนมกราคม มีผลมาจากการแข่งขันของประเทศผู้ส่งออกและฤดูการเก็บเกี่ยวที่ดีของประเทศในซีกโลกใต้ ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ราคายังตกลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากถึงฤดูเก็บเกี่ยวของอาร์เจนตินา และปริมาณสต็อกของสหรัฐอเมริกาที่มีมากพอ เช่นเดียวกันกับราคาข้าวบาร์เลย์และข้าวพ่างในตลาดโลกที่ลดลงเช่นกัน ในขณะที่ราคาข้าวทุกชนิดสูงขึ้น 1.2% แรงแทนจากความต้องการนำเข้าข้าวจากไทยและปากีสถานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความต้องการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียที่เพิ่มมากขึ้นหลังจากประสบปัญหาภัยแล้ง

ดัชนีราคาน้ำมันพืช ของ FAO เหลืออยู่ที่ 122.5 จุดในเดือนมกราคม สูงขึ้นเล็กน้อย 0.2 จุด (0.1%) เมื่อเทียบกับเดือนก่อน แต่ราคาต่ำกว่า 17.9 จุด (12.8%) เมื่อเทียบกับราคาในเดือนมกราคมปีที่แล้ว โดยดัชนีราคาน้ำมันพืชที่ยังคงตัวอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงราคาน้ำมันปาล์มที่สูงขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยในช่วงฤดูการผลิต โดยเฉพาะในมาเลเซีย ส่วนราคาน้ำมันเมล็ดทานตะวันสูงขึ้น เนื่องจากได้แรงหนุนจากความต้องการนำเข้าของตุรกีที่มากขึ้น ในขณะที่ราคาน้ำมันถั่วเหลืองและเรพซีดลดลง สาเหตุมาจากปริมาณสต็อกของอเมริกาใต้ และยุโรปที่ยังมีมากเกินไป

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์นม ของ FAO เหลืออยู่ที่ 118.9 จุดในเดือนมกราคม ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักจากเดือนธันวาคม 2566 แต่ยังคงต่ำกว่า 17.8% เมื่อเทียบกับราคาในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยราคาเนยและนมผงเต็มเมล็ด (WMP) เพิ่มขึ้นซึ่งได้แรงหนุนจากความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างมาจาทตลาดเอเชีย และตลาดยุโรป ตะวันตก ราคานมผงเต็มเมล็ด (WMP) ที่เพิ่มขึ้น สะท้อนถึงความต้องการนำเข้าจากตลาดจีน และกำลังผลิตที่ลดลงในนิวซีแลนด์ ในทางกลับกัน อุปทานของนมผงพร่องมันเนย (SMP) และชีส ในตลาดระหว่างประเทศที่ยังคงนิ่ง ทำให้ราคาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวลดลงในเดือนมกราคม

ดัชนีราคาเนื้อสัตว์ ของ FAO เหลืออยู่ที่ 109.8 จุด ในเดือนมกราคม ลดลง 1.5 จุด (1.4%) จากเดือนธันวาคม 2566 และต่ำกว่า 1.2% เมื่อเทียบกับราคาในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นับว่าดัชนีราคาลดลง 7 เดือน อย่างต่อเนื่อง โดยราคาของเนื้อสัตว์ปีกตกลงในเดือนมกราคม สาเหตุจากสต็อกสินค้าในตลาดส่งออกที่ยังมีมากพอ เช่นเดียวกันกับราคาเนื้อหมูที่ลดลง เนื่องจากการสั่งซื้อจากจีนที่ลดลง สอดคล้องกับปริมาณการผลิตและสต็อกสินค้าเนื้อหมูที่ยังมีมากพอ

สำหรับราคาเนื้อแพะ/แกะ ในตลาดระหว่างประเทศสูงขึ้น เนื่องจากได้รับแรงหนุนจากความต้องการตลาดที่มากขึ้น และสภาพอากาศที่มีฝนตกหนักในโอเชียเนียทำให้เกษตรกรส่งสัตว์เข้าโรงฆ่าสัตว์ช้าลง

ดัชนีราคาน้ำตาลของ FAO เฉลี่ยอยู่ที่ 135.3 จุดในเดือนมกราคม เพิ่มขึ้น 1.1 จุด (0.8%) จากเดือนธันวาคม และสูงกว่า 18.5 จุด (15.9%) เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันเมื่อปีก่อน โดยราคาน้ำตาลในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลของตลาดที่มีต่อแนวโน้มการผลิตที่อาจลดลงจากสภาพอากาศและภาวะฝนแล้งซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและเก็บเกี่ยวของบราซิล และไทย รวมถึงการจำกัดการส่งออกอ้อยเพื่อผลิตเอทานอลในประเทศของอินเดีย

4. การดำเนินงานตามภารกิจที่สำคัญของสำนักงานฯ

สพช.โรม มีการประชุมในเดือนมกราคม 2567 รวมทั้งสิ้น 6 การประชุม การประชุมที่สำคัญ ดังนี้

1.3.1 การประชุมคณะกรรมการด้านการจัดการประมง (COFI Sub-Committee on Fisheries Management : SCFM) ครั้งที่ 1 วันที่ 15-18 มกราคม 2567 สพช.โรม ร่วมกับกรมประมง (หัวหน้าคณะผู้แทนไทย) ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการด้านการจัดการประมง (SCFM) ครั้งที่ 1 เพื่อหารือถึงการบริหารจัดการด้านประมงในด้านต่างๆ เช่น ประมงรายย่อย ประเด็น IUU มาตรการติดตามควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมง (MSC) ประเด็นการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศกับการประมง นอกจากนี้ ยังมีการเลือกตั้งประธาน SCFM (วาระ 2 ปี โดยมีผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง (3 ราย ได้แก่ อินเดีย รัสเซีย และไอซ์แลนด์ ทั้งนี้ สพช.โรม.ได้ประสานงานและประชุมหารือกับกรมประมง เพื่อให้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ตัดสินใจการเลือกประธาน/SCFM ซึ่ง สพช.โรม ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนไทยในการเลือกตั้งดังกล่าว ณ สำนักงานใหญ่.FAO กรุงโรม โดยผู้แทนจากไอซ์แลนด์ชนะการเลือกตั้ง ได้ดำรงตำแหน่งประธาน SCFM

1.3.2 การประชุมเตรียมการประชุมหารือประเทศสมาชิกเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชา FAO ประจำปีภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (APRC) AG-APRC 27 preparation meeting วันที่ 19 มกราคม 2567 สพช.โรม ได้รับทราบความก้าวหน้าในการจัดการประชุม.APRC ครั้งที่ ซึ่งศรีลังกา 27 เป็นเจ้าภาพ โดยเฉพาะความคืบหน้าในการเตรียมการจัดประชุมและรูปแบบในการประชุม Ministerial Roundtable และรับทราบข้อมูลวาระ Item 26: Country Office Network – Current Status and Way Forward: A policy paper อย่างไรก็ตามประเทศสมาชิกได้แสดงข้อกังวลถึงรูปแบบในการจัดการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและงบประมาณที่จำกัด และขอให้ทวนจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของแผนงาน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.3.3 การประชุมภูมิภาคเอเชีย (AG meeting) วันที่ 30 มกราคม 2567 สพช.โรม ได้ประชุมหารือกับประเทศสมาชิกภูมิภาคเอเชีย เพื่อเตรียมการประชุมAPRC ครั้งที่ โรม ได้นำเสนอข้อมูลผู้แทนไทยใน.โดย สพช. 27 การประชุมระดับรัฐมนตรีและวาระที่ไทยต้องการนำเสนอทำที่ใน Ministerial Roundtable ต่อที่ประชุม และได้รายงานผลการประชุมให้ผู้บริหารทราบและพิจารณาประเด็น Draft Conclusion ที่เสนอโดยออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ที่เน้นย้ำให้ FAO หารือประเทศสมาชิกก่อนที่จะพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชุมภูมิภาค โดยเฉพาะเรื่องกรอบเวลา รูปแบบการจัดวาระการประชุม ซึ่งจะมีการหารือ/Draft Conclusion ดังกล่าว ในการประชุม SOM Meetings ในวาระอื่นๆ นอกจากนี้ การประชุมในครั้งนี้เป็นการส่งมอบตำแหน่งประธานกลุ่มเอเชียของปากีสถาน ให้แก่ฟิลิปปินส์